

Centrālā statistikas
pārvalde

OSS KVALITĀTES POLITIKA **un SAPRAŠANĀS MEMORANDS**

Jolanta Minkevica
Statistikas metodoloģijas un kvalitātes departamenta direktore
oficiala.statistika@csp.gov.lv

ESPK* ieviešana ONAs

OSS Kvalitātes politika (mērķis un principi)

*ESPK = Eiropas Statistikas prakses kodekss

Oficiālās statistikas sistēmas KVALITĀTES POLITIKA

Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politika ir izveidota, ņemot vērā Eiropas statistikas sistēmas un starptautiskajos dokumentos noteiktās vispārīgās kvalitātes prasības statistikas iestādēm¹.

Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas **mērķis** ir vairogt uzticību oficiālajai statistikai, nodrošinot neatkarīgu un kvalitatīvu oficiālo statistiku. Lai sasniegtu mērķi, visām valsts institūcijām, kas to sagatavo (turpmāk - Statistikas iestādes) jānodrošina objektivitāte un augsta kvalitāte oficiālās statistikas sagatavošanas un izplatīšanas procesā, ievērojot vienotus principus, kas noteikti Eiropas Statistikas prakses kodeksā² un paskaidroti Rokasgrāmatā³.

Principi kvalitatīvas oficiālās statistikas nodrošināšanai nosaka, ka Statistikas iestādes:

- ir juridiski pilnvarotas vākt informāciju oficiālās statistikas vajadzībām;
- ir profesionāli neatkarīgas no citām politiskām, likumdevēju un izpildvaras institūcijām un struktūrām, kā arī no privātā sektora pārstāvjiem;
- rūpējas, lai iestādes rīcībā ir pietiekami un efektīvi izmantoti resursi oficiālās statistikas prasību izpildei;
- nodrošina, ka oficiālā statistika atbilst lietotāju vajadzībām, precīzi un ticami atspoguļo realitāti, ir savstarpēji un laikā saskaņota un salīdzināma, tiek sagatavota pēc iespējas ātrāk un izplatīta noteiktajos termiņos;
- oficiālo statistiku sagatavo objektīvi, profesionāli un ievērojot zinātnisko neatkarību un izmantojot pamatotu metodoloģiju un atbilstošas metodes visos tās sagatavošanas posmos;
- oficiālās statistikas nodrošināšanā pēc iespējas izmanto jau pieejamos savus un citu iestāžu savāktos datus, kontrolē respondentu sloga apjomu un nosaka pasākumus tā turpmākai samazināšanai;
- nodrošina, ka respondentu (juridisku un fizisku personu) sniegtā informācija oficiālās statistikas nodrošināšanas vajadzībām ir konfidenciāla un tiek izmantota vienīgi oficiālās statistikas vajadzībām, un ievēro fizisko personu tiesības uz privātumu;
- oficiālo statistiku papildina ar metadatiem un skaidrojumiem un izplata visiem lietotājiem vienlaicīgi, tiem piemērotā un ērtā veidā.

Centrālā statistikas pārvaldes priekšiece

Aija Žigure

¹ Prasības Latvijas statistikas iestādēm ir noteiktas ar CSP rīkojumu:

https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/dokumenti/Oficiāla_statistika/Rik_par_ESPK_ieviesanu_22022016.pdf

² Prakses kodekss pieejams:

https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/dokumenti/Oficiāla_statistika/CoP_2018_LV.pdf

³ Prakses kodeksa rokasgrāmatā pieejama:

https://www.csb.gov.lv/sites/default/files/dokumenti/Oficiāla_statistika/espk_piemerosanas_rokasgramata.pdf

ESPK ieviešana ONAs

OSS Kvalitātes politika
(mērķis un principi) →

Saprašanās memorands
(mērķis, SI un CSP uzdevumi) →

Statistikas iestāžu SAPRAŠNĀS MEMORANDS par sadarbību Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā

Rīgā

2018. gada 12. decembrī

Lai praksē veicinātu vispārējo kvalitātes prasību iedzīvināšanu valsts institūcijās, kas nodrošina oficiālo statistiku saskaņā ar Statistikas likumu (turpmāk – Statistikas iestādes), kā arī veicinātu oficiālās statistikas ražotāju un lietotāju izpratni par oficiālo statistiku un tās kvalitāti, Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk – CSP) ir izstrādājusi Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politiku (turpmāk – OSS Kvalitātes politika).

CSP un Statistikas iestādes (visas kopā turpmāk – Puses) Oficiālās statistikas sistēmas ietvaros noslēdz šo memorandu (turpmāk – Memorands) par savstarpējo sadarbību Memoranda mērķu sasniegšanā un uzdevumu īstenošanā.

Memoranda **mērķis** ir veicināt ciešu un koordinētu savstarpējo sadarbību OSS Kvalitātes politikas īstenošanai Statistikas iestādēs Latvijas, Eiropas un starptautisko lietotāju vajadzībām atbilstošas oficiālās statistikas nodrošināšanā, ievērojot oficiālo statistiku reglamentējošos normatīvos aktus.

Puses apņemas ievērot OSS Kvalitātes politiku un veikt zemāk noteiktos **uzdevumus**.

Statistikas iestādes apņemas:

1. noteikt un veikt pasākumus OSS Kvalitātes politikas principu ieviešanai un piemērošanai iestādē;
2. nodrošināt oficiālās statistikas sagatavošanā iesaistīto darbinieku izpratni par OSS Kvalitātes politikas mērķi un principiem, to piemērošanu;
3. nodrošināt Statistikas iestādes mājaslapā pieejamu informāciju par OSS Kvalitātes politiku;
4. veikt regulāru pašnovērtējumu un ieviest identificētās uzlabojumu darbības.

CSP apņemas:

1. sniegt atbalstu Statistikas iestādēm OSS Kvalitātes politikā noteikto principu ieviešanai praksē oficiālās statistikas nodrošināšanas procesos;
2. informēt Statistikas iestādes un sabiedrību par OSS Kvalitātes politiku, vispārējiem oficiālās statistikas kvalitātes principiem un to ievērošanu Latvijas Oficiālās statistikas sistēmā.

ESPK ieviešana ONAs

OSS Kvalitātes politika (mērķis un principi)

Saprašanās memorands (mērķis, SI un CSP uzdevumi)

Foto no kreisās:
Guntis Pujāts, Valsts robežsardzes priekšnieka vietnieks ģenerālis
Dace Lucaua, Zemkopības ministrijas valsts sekretāre
Inga Mīlaševiča, Nacionālā veselības dienesta direktore
Iveta Gavare, Slimību profilakses un kontroles centra direktore
Aija Žīgure, CSP priekšniece
Vilnis Jēkabsons, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieks

Citi jautājumi:

1. Memorandā paredzēto saistību izpildi koordinē CSP;
2. Memorands ir atvērts parakstīšanai Statistikas iestādēm jebkurā laikā.

/paraksts/

Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece

Aija Žīgure

/paraksts/

Nacionālais veselības
dienests

Inga Mīlaševiča

/paraksts/

Pilsonības un migrācijas
lietu pārvalde

Vilnis Jēkabsons

/paraksts/

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Iveta Gavare

/paraksts/

Valsts robežsardze

Guntis Pujāts

/paraksts/

Zemkopības ministrija

Dace Lucaua

/paraksts/

Agroresursu un
ekonomikas institūts

Ineta Stabulniece

/paraksts/

Valsts aģūru aizsardzības
dienests

Kristīne Līfānova

/paraksts/

VSIA "Latvijas vides,
ģeoloģijas un
meteoroloģijas centrs"

Kristaps Treimanis

Centrālā statistikas
pārvalde

Centrālā statistikas pārvalde

Lāčplēša iela 1, Rīga, LV-1010, tālr. 67366850, e-pasts pasts@csp.gov.lv, www.csp.gov.lv

AKTUALIZĒTA:

- POLITIKA
- MEMORANDS

ONAs

[parakstījušas memorandu]

AREI

PMLP

LVGMC

SPKC

VR

ZM

VAAD

RĪKOJUMS Rīgā

30.12.2022 Nr.1703-39/2022/97

Par Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politiku

Izdots saskaņā ar Statistikas likuma
4. panta trešo daļu

Lai Latvijas Oficiālās statistikas sistēmas (turpmāk - OSS) ietvaros vairotu uzticību oficiālajai statistikai un praksē veicinātu vispārīgo kvalitātes prasību iedzīvināšanu valsts institūcijās, kas nodrošina oficiālo statistiku saskaņā ar Statistikas likumu (turpmāk – Statistikas iestādes):

1. Apstiprināt OSS Kvalitātes politiku (1.pielikums).
2. Statistikas iestādes var parakstīt apliecinājumu par pievienošanos saprašanās memorandam "Statistikas iestāžu saprašanās memorands par sadarbību OSS Kvalitātes politikas ieviešanā" (turpmāk - Memorands) (2.pielikums), kā apliecinājumu, ka ievēros OSS Kvalitātes politiku.
3. Iestādes, kas saskaņā ar iepriekš spēkā esošo 28.11.2018. rīkojumu Nr.2018/73 "Par OSS Kvalitātes politiku" 12.12.2018. parakstīja Memorandu, ka ievēros OSS Kvalitātes politiku, saglabā savu pievienošanos arī turpmāk.
4. CSP mājaslapas sadaļā "Oficiālās statistikas sistēma" uztur OSS Kvalitātes politikas aktuālo redakciju un statistiskās iestāžu sarakstu, kas pievienojušās OSS Kvalitātes politikai.
5. Rīkojuma izpildi kontrolēt Statistikas metodoloģijas un kvalitātes departamenta direktorei Jolantai Minkeviciai.
6. Rīkojums ir spēkā līdz 2027. gada 31. decembrim.

Priekšniece

A.Žigure

Rīkojums parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, kurš satur laika zīmogu. Rīkojuma parakstīšanas datums ir pievienotā droša elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums.

Centrālā statistikas
pārvalde

AKTUALIZĒTA:

- POLITIKA
- MEMORANDS
- **pievienoties
aicinātas visas
SI, parakstot
apliecinājumu
elektroniski**

Apliecinājums par pievienošanos

STATISTIKAS IESTĀŽU SAPRAŠANĀS MEMORANDAM par sadarbību Latvijas Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā

20__ .gada ____ . _____

(iestādes)	
tās pārstāvja	
	(amats)
(vārds, uzvārds)	

personā apliecina, ka pievienojas SAPRAŠANĀS MEMORANDAM par sadarbību Latvijas Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā.

Kvalitātes politika un memorands publicēts¹ CSP tīmekļa vietnes sadaļā "Oficiālās statistikas sistēma".

Pārstāvis

(amats)	(paraksts)	(vārds, uzvārds)

Apliecinājums parakstīts ar drošu elektronisko parakstu, kurš satur laika zīmogu

¹ Statistikas iestāde drīkst pārpublicēt OSS Kvalitātes politiku savā tīmekļvietnē.

!!! LŪDZAM IEVĒROT

Oficiālās statistikas sistēmas KVALITĀTES POLITIKA

Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politika ir izveidota, ņemot vērā vispārīgās kvalitātes prasības statistikas iestādēm, kas noteiktas Centrālās statistikas pārvaldes rīkojumā "Par oficiālās statistikas vispārīgajām kvalitātes prasībām" un Eiropas statistikas sistēmas un starptautiskajos dokumentos¹.

Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas **mērķis** ir vairojot uzticību oficiālajai statistikai, nodrošinot neatkarīgu un kvalitatīvu oficiālo statistiku. Lai sasniegtu mērķi, visām valsts institūcijām, kas to sagatavo (turpmāk - Statistikas iestādes) jānodrošina objektivitāte un augsta kvalitāte oficiālās statistikas sagatavošanas un izplatīšanas procesā, ievērojot vienotus principus, kas noteikti Eiropas Statistikas prakses kodeksā² un paskaidroti tā piemērošanas rokasgrāmatā³.

Principi kvalitatīvas oficiālās statistikas nodrošināšanai nosaka, ka Statistikas iestādes:

- ir juridiski pilnvarotas vākt informāciju oficiālās statistikas vajadzībām;
- ir profesionāli neatkarīgas no citām politiskām, likumdevēju un izpildvaras institūcijām un struktūrām, kā arī no privātā sektora pārstāvjiem;
- rūpējas, lai iestādes rīcībā ir pietiekami un efektīvi izmantoti resursi oficiālās statistikas prasību izpildei;
- nodrošina, ka oficiālā statistika atbilst lietotāju vajadzībām, precīzi un ticami atspoguļo realitāti, ir savstarpēji un laikā saskaņota un salīdzināma, tiek sagatavota pēc iespējas ātrāk un izplatīta noteiktajos termiņos;
- oficiālo statistiku sagatavo objektīvi, profesionāli un ievērojot zinātnisko neatkarību un izmantojot pamatotu metodoloģiju un atbilstošas metodes visos tās sagatavošanas posmos;
- oficiālās statistikas nodrošināšanā pēc iespējas izmanto jau pieejamos savus un citu iestāžu savāktos datus, kontrolē respondentu sloga apjomu un nosaka pasākumus tā turpmākai samazināšanai;
- nodrošina, ka respondentu (juridisku un fizisku personu) sniegtā informācija oficiālās statistikas nodrošināšanas vajadzībām ir konfidenciāla un tiek izmantota vienīgi oficiālās statistikas vajadzībām, un ievēro fizisko personu tiesības uz privātumu;
- oficiālo statistiku papildina ar metadatiem un skaidrojumiem un izplata visiem lietotājiem vienlaicīgi, tiem piemērotā un ērtā veidā.

Centrālā statistikas pārvaldes priekšniece

Aija Žīgure

STATISTIKAS IESTĀŽU SAPRAŠANĀS MEMORANDS par sadarbību Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politikas ieviešanā

Lai praksē veicinātu vispārējo kvalitātes prasību ieviešanu valsts institūcijās, kas nodrošina oficiālo statistiku saskaņā ar Statistikas likumu (turpmāk - Statistikas iestādes), kā arī veicinātu oficiālās statistikas ražotāju un lietotāju izpratni par oficiālo statistiku un tās kvalitāti, Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk - CSP) ir atjaunojusi Oficiālās statistikas sistēmas Kvalitātes politiku (turpmāk - OSS Kvalitātes politika).

CSP un Statistikas iestādes (visas kopā turpmāk - Puses) Oficiālās statistikas sistēmas ietvaros noslēdz šo memorandu (turpmāk - Memorands) par savstarpējo sadarbību Memoranda mērķu sasniegšanā un uzdevumu īstenošanā.

Memoranda **mērķis** ir veicināt ciešu un koordinētu savstarpējo sadarbību OSS Kvalitātes politikas īstenošanai Statistikas iestādēs Latvijas, Eiropas un starptautisko lietotāju vajadzībām atbilstošas oficiālās statistikas nodrošināšanā, ievērojot oficiālo statistiku reglamentējošos normatīvos aktus.

Puses apņemas ievērot OSS Kvalitātes politiku un veikt zemāk noteiktos **uzdevumus**.

Statistikas iestādes apņemas:

- noteikt un veikt pasākumus OSS Kvalitātes politikas principu ieviešanai un piemērošanai iestādē;
- nodrošināt oficiālās statistikas sagatavošanā iesaistīto darbinieku izpratni par OSS Kvalitātes politikas mērķi un principiem, to piemērošanu;
- nodrošināt Statistikas iestādes mājaslapā pieejamu informāciju par OSS Kvalitātes politiku;
- veikt regulāru pašnovērtējumu un ieviest identificētās uzlabojumu darbības.

CSP apņemas:

- turpināt sniegt atbalstu Statistikas iestādēm OSS Kvalitātes politikā noteikto principu ieviešanai praksē oficiālās statistikas nodrošināšanas procesos;
- tupināt informēt Statistikas iestādes un sabiedrību par OSS Kvalitātes politiku, vispārējiem oficiālās statistikas kvalitātes principiem un to ievērošanu Latvijas Oficiālās statistikas sistēmā.

Citi jautājumi:

- Memorandā paredzēto saistību izpildi koordinē CSP;
- Memorands ir atvērts parakstīšanai Statistikas iestādēm jebkurā laikā, elektroniski parakstot apliecinājumu par pievienošanos Memorandam.

^{1,2,3} Dokumenti pieejami CSP mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/oficiala-statistikas-sistema>.

Centrālā statistikas
pārvalde

Jūsu jautājumi, komentāri, ieteikumi